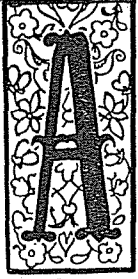

Ayasofya, ne kadar sabırlısın! «X»

Sezai KARAKOÇ

RTİK Ayasofyanın açılması, bu oruş günlerinde ışığa susanmış gere-felerinin hakikatın aydınlığına ve sesine kavuşturulması, umudun uzuyan gün ışığı altın mahyalarla donatılması bir zaruret haline gelmiştir. İlerisine geçilmez ve geri dönülmez bir zaruret haline.

İstanbul'un fetih sembolü olarak mihrabı Mekke kiblesine doğrultulmuş ve beş yüz yıl minarelerinden Allah ismi yükseltilmiş bu camimizin kırk yıla yakındır gömüldüğü karanlıktan kurtarılmasının ve daldığı uykudan uyandırılmasının, can çekişme azabını uzatan adetâ bir ölüm kâbusu halini almış bir ateş komasından çıkarılmasının günü gelmiş ve geçmiştir bile.

Ayasofya'nın açılma zarureti yalnız bir ülka içi zaruret de değil, artık, siyasi ve diplomatik bir zarurettir de.

Halk, yılmadan, usanmadan, unutkanlığa düşmeden yıllardır bu yüce isteğini tekrar edip durmaktadır. Gönderilen dilekçelerin yarım milyon aştığı, basınca bile kaydedildi. Bu imzaları ucuca eklessek Ayasofya'yı kimbilir kaç kere dolanacak, kuşatacak, bir anne gibi bağrına basacaktır.

Halk yanılmıyor. Halkın sezgisi güçlüdür. Bu isteğiyle bir ukdeyi söküp atmak, varolduğunu bütün cihana duyurmak istiyor.

Savaşın duvarına kadar gidip geri döndüğümüz, üzerimizde gök şahidi orucun hilâlinin kılmıdadığı bugünlerdeyse, milli morali yükseltmek, savaş korkusuyla karanlık kilisesine ve kanlı çanına sığınan Yunanlıya iyi bir hakikat dersi vermek, Batılıya da kesin kararlılığımızı hiç olmazsa inanış alanında göstermek için, Ayasofya'yı, mucizeli namaz seslerinin yankılarına kavuşturmamız bir zarurettir. Bize denecek ki, "Ayasofya'yı bir gün açsak bile, asıl bugün açamayız. Açarsak, hıristiyanlık dünyasını birdenbire aleyhimize çevirmiş oluruz ki, bu çok büyük bir diplomatik yanlışlık olur."

Sulh zamanında açamamak, savaş gerginliği zamanlarında açamamak gibi Ayasofya'nın kaderi açısından acı bir düşüncenin psikolojisini yansıtan bir yana, ilk anda akla yatkın gibi bu muhakeme, çok yanlış bir araştırılışla hemen çürüyecektir. Çünkü: Gerek Yunanlılar, gerek dünya, kendi sınırlarımız içinde olan, beş yüz yıl da kesiksiz bir şekilde camilik yapan Ayasofya'yı bile, böyle bir haklı ve kararlı olduğumuz anda açmazsak, savaş yapacağımıza, sınırları aşarak Atina'yı, Selâniği, Kıprısı alacağımıza hiç inanmaz. Bizki sembolik olarak kendi öz malımız bir camiye camiliğine kavuşturılmaktan hıristiyanların sadece hakkımızda şöyle veya böyle düşünecekleri korku-

suyla çekindiğimiz zehabını veriyoruz. İsteklerimiz kabul edildiği veya kaçamak olarak uygulandığı takdirde taş üstünde taş bırakmıyacağımıza o dünyayı nasıl inandırabiliriz?

Buna inandırmaya da o kadar muhtacız ki bugünlerde. Ayasofya'yı açmaktan da daha kolay ve daha risksiz bu inancı verecek ikinci bir imkânımız da yoktur diyebiliriz.

Ayasofya'yı açmak ayrıca batının bizim hakkımızda ne düşündüğünü açıkça ortaya koyacak milletler arası bir anket olacaktır. Düşecekleri telâş sadece psikolojik olacak belki de en umduğumuz tavizlere bile yanaşacaklardır. Başka ülkeler böyle anket değerini taşıyan fırsatları, kendiliğinden var değilse, doğurmaya çalışırlar.

Ramazan ayına Kudüsü vermenin onulmaz yarası ve hüznü içinde giren İslâm dünyasının yüzü gülecek, umutları yükselecek ve her zaman kara günlerimizde yanımızda olan bu kardeş ülkeler daha kuvvetle bizi destekliyecekler, kaybedilmiş Kubbetüssahra yerine ona yakın değerde bir camiye yeniden kavuşmanın sevincini duyacaklar. İşte bunu sağlayan biz de diplomatik bir zafer kazanmış olacağız.

"Batı, bu kadar önem vermez bu çağda buna" diyecekler bulunacak. O zaman biz de kaçınılmaz olan şu soruyu soracağız: Öyleyse neden açılmaz bir türlü Ayasofya? Ayasofya'nın hiç bir sembol değeri yoksa, onun hiç bir tepki değeri yoksa, halkın bu kadar ısrarı neden yerine getirilmez?

Yoksa, Ayasofya'yı açar açmaz Batının bir haçlı seferi düzenliyerek üzerimize yürüyeceğinden mi çekinmekteyiz. Öyleyse sırf bu korkuyu yenmek için Ayasofya'yı açmalıyız.

Batıda bir tepki doğacağı şüphesizdir. Fakat, biz bağımsız her millet gibi buna aldırış etmezsek, kısa zamanda tepki lehimize dönecek ve Kıbrıs konusunda da beklenmedik yemişlerini toplıyacağız.

En az riskli bir denemedir bu. Her imkânın zorlandığı bir çağda elimizin altında yatan bu fırsat neden kullanılmasın.

İlâhi takdir noktasından, kapanma hikmeti de belki bu noktadadır.

İnanmış bir millet olarak, Ayasofya'yı kendi yüce ismine kavuşturursak, Allahın, bizi görünmeyen kuvvet ve kudret hazineleriyle zafere kavuşturacağından hiç şüphemiz olmasın.

Her zaferin sahibi odur, şüphesiz. Allahtan yana çıkanlar, zaferden yana çıkmış olurlar.

Bin yıla yakın bir zaman aydınlığı beklemiş ve beş yüz yıl İslâmın kutlu sesiyle kubbeleri çınlanmış olan kutlu cami, Ayasofya, cümle kapılarının olanca arzusuyla gün ışığına açılacağı günler yakın, çok yakın, mustu sana.